

та здатний до виконання завдань з врахуванням психологічних особливостей і вимог даного періоду.

Ці аспекти доповнюють попередні особливості і підкреслюють важливість індивідуального підходу та комплексного оцінювання під час професійного психологічного відбору в умовах воєнного стану для вищих військових навчальних закладів МВС України.

Список використаних джерел

1. Психологічне вивчення особового складу Збройних Сил України. Методичний посібник. К.: ФОП Маслаков, 2019.

2. Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 08.12.2016 № 1285 «Про затвердження Положення про психологічне забезпечення в Національній гвардії України».

3. Наказ командувача Національної гвардії України від 31.03.2017 № 196 «Про деякі питання організації психологічного забезпечення у Національній гвардії України».

4. Теорія і практика професійного психологічного відбору: навчальний посібник. М. С. Корольчук, В. М. Крайнюк. К. : Ніка-Центр, 2006.

УДК 159.9:342.7(477)

Дробишевська Вікторія Володимирівна,

студентка Інституту права і безпеки
Одеського державного університету
внутрішніх справ

Науковий керівник:

Матієнко Тетяна Василівна,

професор кафедри психології та педагогіки
Одеського державного університету
внутрішніх справ, кандидат юридичних
наук, доцент

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9695-2222>

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГІВ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ

Психологічна підтримка та профілактика девіантної поведінки серед молоді є надзвичайно важливими завданнями сучасного суспільства. Забезпечення психічного та духовного здоров'я молодого покоління визначає майбутнє нації і гармонійний розвиток суспільства в цілому. У цьому контексті, психологи ювенальної превенції відіграють ключову роль, працюючи з дітьми та підлітками, сприяючи їх фізичному, психічному та соціальному розвитку, а також запобігаючи ризикам девіантної поведінки.

Однак, нормативно-правове регулювання професійної діяльності психологів ювенальної превенції, залишається недостатньо

розробленим. Ця ситуація створює перешкоди для ефективної роботи психологів та надання якісної психологічної допомоги дітям та підліткам. В даній статті надані рекомендації для поліпшення нормативно-правового забезпечення професійної діяльності психолога ювенальної превенції. Рекомендації базуються на чинному законодавстві та нормативно-правових актах України та спрямовані на вдосконалення професійної діяльності психолога ювенальної превенції.

Першим кроком для розробки рекомендації щодо нормативно-правового регулювання професійної діяльності психологів ювенальної превенції є аналіз поточного стану законодавства. Серед основних проблем можна виділити наступні:

- відсутність чіткого визначення обов'язків та компетенцій психолога ювенальної превенції;
- незадовільне визнання та легалізація цієї професії в законодавстві;
- недостатнє регулювання питань конфіденційності та етичних принципів у роботі психолога з молоддю;
- наявність бюрократичних бар'єрів для отримання ліцензій та акредитацій.

У свою чергу, нормативно-правове забезпечення професійної діяльності психолога ювенальної превенції в Україні включає в себе ряд законів та нормативно-правових актів, які визначають права і обов'язки цих спеціалістів. Нижче наведені рекомендації щодо цього забезпечення з посиланнями на конкретні нормативні акти:

В Закон України «Про національну поліцію», що визначає загальні принципи організації та діяльності Національної поліції України [1]. Ми пропонуємо внести наступні доповнення:

- створення спеціальних підрозділів ювенальної превенції;
- наявність психологів у складі цих підрозділів із визначенням прав та обов'язків.

В Наказ МВС №1044 «Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України», що розкриває основні положення діяльності підрозділів ювенальної превенції[2].

Ми пропонуємо внести наступні доповнення:

- включити конкретні вимоги до кваліфікації психологів, які працюють у цих підрозділах;
- визначити процедури психологічної підтримки дітей та підлітків під час їх взаємодії з поліцією.

В Закон України «Про охорону дитинства», що визначає права дітей в Україні[3]. Ми пропонуємо внести наступні доповнення:

- право дитини на консультації та психологічну підтримку під час взаємодії з правоохоронними органами.

В Кодекс адміністративного судочинства України, що визначає процедурні норми щодо розгляду справ у судах[4]. Ми пропонуємо внести наступні доповнення:

- участь психолога як експерта в адміністративних справах, які стосуються неповнолітніх;
- створити нормативно-правовий документ, що врегулював би питання ведення документації психолога ювенальної превенції.

Завдяки чому будуть сформовані основні вимоги щодо документації, а саме:

- види документів, що мають бути застосовані у діяльності психологів;
- необхідні критерії ведення документації такі, як:
 - вимоги та необхідні реквізити для оформлення;
 - строки ведення картки-клієнта;
 - забезпечення захисту документації;
 - терміни зберігання документації;
 - процедуру знищення документації після закінчення строку зберігання, з урахуванням вимог щодо конфіденційності та захисту даних.

А також створити положення щодо дисциплінарної відповідальності психолога ювенальної превенції. Даний документ, має на меті окреслити:

- основні дисциплінарні заходи, що можуть бути застосовані до психолога ювенальної превенції;
- етапи процедури розгляду дисциплінарних справ психолога ювенальної превенції;
- права психолога у разі дисциплінарного розслідування його діяльності.

Психологи ювенальної превенції мають відігравати ключову роль у створенні безпечного та сприятливого середовища для дітей та підлітків в Україні. Регулюючи професійну діяльність законодавчо, ми забезпечуємо ефективну підтримку та захист прав дітей.

Також для вдосконалення професійної діяльності психолога ювенальної превенції ми пропонуємо наступні рекомендації:

Створення професійних об'єднань: психологи ювенальної превенції можуть об'єднуватися в професійні організації для обміну досвідом, розвитку етичних стандартів та спільного представництва перед владними органами. Це може допомогти зміцнити професійну спільноту та підвищити статус психологів ювенальної превенції.

Фінансова підтримка та інвестиції: для забезпечення якісної роботи психологів ювенальної превенції необхідно виділяти бюджетні кошти на їх перепідготовку, навчання та розвиток. Також можливе

залучення грантів та інвестицій для створення програм та проєктів з психологічної підтримки дітей та підлітків.

Збільшення кількості навчальних програм та курсів: розробка та здійснення спеціалізованих навчальних програм для психологів ювенальної превенції сприяє підвищенню їх кваліфікації. Це може включати курси з психології дітей та підлітків, психологічної допомоги у кризових ситуаціях, а також питання етики та професійних стандартів.

Заохочення досліджень і наукової роботи: сприяти проведенню наукових досліджень в галузі психології дітей та підлітків. Впровадження наукових досягнень у практику може підвищити ефективність роботи психологів ювенальної превенції.

Співпраця з іншими галузями: забезпечення ефективної співпраці психологів ювенальної превенції з іншими спеціалістами, такими як вчителі, соціальні працівники, лікарі, може поліпшити умови розвитку дітей та підлітків.

Отже, рекомендації можуть служити основою для подальшого розроблення та удосконалення законодавства щодо професійної діяльності психологів ювенальної превенції в Україні. Для їх подальшого прийняття і втілення необхідно залучити відповідні органи, міністерства та громадські організації, які спеціалізуються на проблемах дітей і підлітків. Також важливо враховувати міжнародні стандарти та конвенції, які стосуються прав та захисту дітей, і впроваджувати ці положення в національне законодавство.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про національну поліцію». (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 40–41, ст. 379). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.

2. Наказ МВС №1044 «Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0686-18#Text>.

3. Закон України «Про охорону дитинства»: (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 30, ст. 142). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14#Text>.

4. Кодекс адміністративного судочинства України. (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, № 35–36, № 37, ст. 446). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>.